

[Thoft]

De radikale foreslår forbud mod eksport til alle andre lande end lige netop de øvrige nordiske lande og NATO-landene, og det er vel nok en typisk radikal formulering. Man lukker på den ene side et hul, samtidig med at man på den anden side lader en ladeport stå åben.

For det første er en række NATO-lande krigsførende; det er vist kun Luxembourg og Vesttyskland, som ikke på et eller andet tidspunkt har været regulært krigsførende siden anden verdenskrig.

Efter gældende praksis kan man ikke eksportere til krigsførende lande. Det vil altså sige, at det radikale forslag, som undtager NATO-lande, og som undtager nordiske lande, i forhold til den gældende praksis er en reel forringelse. Det tidligere radikale forslag fra 1978 sagde: »Der gennemføres et forbud imod eksport af krigsmateriel.« Så enkelt kan det siges, hr. Niels Hølvæg Petersen, og så enkelt burde de radikale have sagt det i det beslutningsforslag, der er fremsat i dag.

Endelig foreslår de radikale, at man også skal kunne nægte at medvirke til fremstilling af krigsmateriel uden at fortabe retten til understøttelse, og da det er et gammelt SF-forslag, skal de radikale få henhjertet støtte til denne våbenindustrinægterordning.

Om dansk våbenindustri vil jeg gerne til sidst gøre nogle bemærkninger. Danmark bliver i stigende grad i disse år inddraget i den internationale oprustning. Det startede med det famøse køb af F-16 fly og coproduktionen i forbindelse med det, og udviklingen går med stigende hast. Vi ser, hvorledes forsvarets forskningstjeneste i samarbejde med rustningsfabrikanterne og Dansk Ingeniørforening holder interne møder om, hvorledes man kan effektivisere den danske rustningsproduktion. Det foregår uden om folketinget, det foregår uden om de politiske beslutningsprocesser, og vi har ikke spor kontrol med, hvordan denne udvikling forløber. Desuden er det en kendt sag, at efterretningstjenesten huserer i særlig livligt omfang på de rustningsindustrielle arbejdspladser. Der foregår en meget udstrakt registrering af folks politiske indsats på disse arbejdspladser. Samtidig ser vi, hvorledes EF nu på det sidste, bl.a. med Haagerups betænkning, forsøger at føre rustningsintegrationen foran EFs integrationsvogn som lokomotiv. Først forsøgte man sig med kul og stål og bagefter

med landbrug, fisk og industri, og nu er det rustningsindustrien, der ligesom skal bruges som lokomotiv i EF-udviklingen.

Jeg vil her gerne citere SiDs formand, Hardy Hansen, som siger:

»Vi skal ikke være dødens købmænd.«

Nej, vi skal ikke være dødens købmænd. Vi skal bruge vores arbejdskraft og kapital til noget fornuftigere end at investere i rustningsproduktion, og samtidig skal vi være klar over, at vi taber arbejdspladser, hver eneste gang vi investerer i rustningsproduktionen, fordi rustningsindustrien er så kapitalintensiv.

Arentoft (FP):

I bemærkningerne står der om administrationen af den nuværende våbenlov, at retningslinjen er, at der tillades våbeneksport til lande, hvor det skønnes at krigsmateriellet ikke vil blive anvendt. Da jeg læste det, kom jeg til at tænke på, at det minder noget om lov om ophavsret; altså: i samme øjeblik man sender noget ud over radio eller fjernsyn, er det ude af kontrol. Selv om der står, at man kun må optage til undervisningsbrug, f.eks. fra TV-udsendelser, er der faktisk ingen sikkerhed – så snart det er sendt ud i æteren, er det ude af kontrol. Det samme gælder her: man kan have de bedste intentioner om, at tingene ikke må anvendes til krigsformål, men så snart de er ude, er der ingen kontrol med, hvad der sker.

Den første del af forslaget går ud på, at man skal definere krigsmateriel. Det er i første omgang nemt at sige, at det drejer sig om krudt og kugler, kanoner, kampvogne, kampfly og den slags ting, men så kommer, som også den konservative ordfører var inde på, komponenter m.v. Nu har hr. Thoft nævnt F-16 flyene. Da vi behandlede spørgsmålet om F-16 flyene, fik man indtryk af, at det egentlig var medproduktion og kompensations, der var hovedspørgsmålene, snarere end, om man overhovedet skulle have F-16 fly, og hvad de skulle koste. Der er altså noget dualisme i dette. Det er lidt hult.

Hr. Thoft sagde, at krigsmateriel var meget nemt at definere, men så kan man da trække den gamle hest frem og sige: er cykler krigsmateriel, og er gummistøvler krigsmateriel, når cykler bruges af militært personel og gummistøvler bruges af militært personel? Er